

TIEDOTE 25.9.2018

HETI JULKAISTAVISSA

Yliopistojen taloudellista autonomiaa tulee laajentaa – ei supistaa

Yliopistojen rahoitusmalliin kaavaillaan muutoksia, jotka Professoriliiton ja Tieteentekijöiden liiton mielestä entisestään rajoittavat yliopistojen taloudellista autonomiaa. Strategiaperusteisen rahoituksen osuutta ollaan kasvattamassa nykyisestä 12 prosentista 15 prosenttiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on saada rahoitusmalliesitys valmiiksi lokakuun aikana. Sitä sovellettaisiin yliopistojen tulosneuvotteluissa jo seuraavalla kaudella.

Tieteentekijöiden liitto ja Professoriliitto katsovat, että kaavailtu muutos on ristiriidassa korkeakouluuudistuksesta tehdyn arvion kanssa. Arvion tulokset julkistettiin viime perjantaina OKM:n visioseminaarissa.

- Arvion keskeisten tulosten mukaan korkeakoulujen autonomian vahvistaminen edellyttäisi niiden rahoituksellisen autonomian vahvistamista. Jos strategiarahoituksen lisäystä ei pystytä yhdistämään sen aiempaa selvästi avoimempaan ja yliopistolähtöisempään jakamiseen, ollaankin menossa vastakkaiseen suuntaan. Kun ulkoinen arvio uudistuksesta on tehty, olisi syytä huomioida myös sen johtopäätökset, liitot toteavat.

Korkeakouluhallintoa koskevien tutkimusten mukaan Suomen korkeakoulujen rahoitusmalli poikkeaa kansainvälisistä vertailukohteista siten, että tulosrahoituksen osuus meillä on harvinaisen suuri. Samanlainen tulosrahoitus kaikille yliopistoille tai ammattikorkeakouluille ohjaa korkeakouluja tavoittelemaan samoja asioita. Tämä kaventaa autonomiaa ja yliopistojen omien valintojen tekemistä. Suurin osa yliopistojen tuloista riippuu laskentamallista, jossa on määritelty prosenttiosuudet muun muassa tutkintomäärille ja julkaisuille.

- Rahoitusmalliin tehtävät prosenttiosuuksien viilailut ovat hyvin poukkoilevia. Yliopistoilla tulee olla enemmän harkintavaltaa rahankäytössään, siksi sitomattoman perusrahoituksen osuutta tulee kasvattaa. Rahoitusmallissa on tärkeää vakaus ja ennustettavuus, liitot muistuttavat.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto (Professoriliitto), 045 657 5757;

puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442;

toiminnanjohtaja Johanna Moisio (Tieteentekijöiden liitto), 0400 874 135;

toiminnanjohtaja Tarja Niemelä (Professoriliitto), 050 340 2725